

بسمه تعالی

ارجاع نویسی APA

اشاره

با ورود رایانه به عرصه نگارش و حجم زیاد نوشته‌ها استفاده از شیوه‌های قدیمی ارجاع نویسی [که هنوز نیز در جامعه ایران مرسوم است] امکان ناپذیر شد. زیرا در اکثر مواقع بعلت سرعت زیاد در انتشار مطالب؛ ارجاعات با مشکلات زیادی مواجه می‌شد و زمان زیادی از نویسندگان که هم اکنون نقش ویراستار و تایپست را نیز برعهده گرفته بود به خود اختصاص می‌داد و با جامعه اطلاعاتی و ارتباطی بدون کاغذ نیز همخوانی نداشت. برای سهولت در نگارش «انجمن روانشناسی آمریکا» شیوه نگارش APA را پیشنهاد داد که بیش از دو دهه است در جهان، مرسوم شده و تنها انگلیسی‌ها در برابر آن مقاومت می‌کنند [که آن نیز با شیوه کنونی مرجع نویسی ایرانیان متفاوت است]. حال با توجه به منسوخ شدن ارجاع نویسی پایین صفحه و انتهای متن، در ادامه شیوه صحیح ارجاع نویسی APA آورده می‌شود.

مقدمه

APA از عبارت American Psychological Associations (انجمن روانشناسی آمریکا) اقتباس شده است و امروزه مرسومترین شیوه ماخذ نویسی در جهان به شمار می‌رود و بر همه شیوه‌های دیگری که برای تسریع در نوشتن، تایپ و انتشار مورد استفاده قرار می‌گیرند برتری دارد.

در شیوه APA مشخصات مطلب نقل شده به صورت خلاصه نام خانوادگی، سال انتشار و صفحه در پرانز مقابل عبارت ها نوشته می شود و مشخصات جامع منبع شامل نام خانوادگی ، نام، سال انتشار، نام کتاب یا مقاله، احتمالاً مترجم، انتشارات و شماره چاپ بر اساس حروف الفبا در انتهای نوشتار آورده می‌شود. برای مثال در متن (فرهنگي ۱۳۷۳ ص ۲۱) آورده می‌شود و در انتهای کتاب یا مقاله [فرهنگی علی‌اکبر (۱۳۷۳) ارتباطات انسانی، جلد اول، انتشارات تهران تایمز، چاپ اول] نوشته می‌شود.

حالت‌های گوناگون منبع نویسی در متن

۱- اگر نامی از صاحب اثر در متن برده نشود از شیوه (فرهنگي ۱۳۷۳ ص ۲۱) استفاده می‌شود.

۲- اگر نام مولف در متن آورده شود دیگر لزومی به ذکر نام پدید آورنده اثر در پراکنش نیست. برای مثال؛ فرهنگی معتقد است: ارتباط یعنی تفهیم و تفاهم. (۱۳۷۳ ص ۴۳)

۳- اگر مطلب عنوان شده نقل قولی بدون استناد صفحه باشد، از آوردن شماره صفحه پرهیز می شود. برای مثال؛ در تعریف ارتباط می توان آن را تفهیم و تفاهم نیز نامید. (فرهنگی ۱۳۷۳)

۴- اگر از همه آثار نویسنده ای که در یک سال چندین اثر داشته است استفاده شده باشد، آنها را به ترتیب الفبا و با حروف کوچک انگلیسی متمایز می کنند. در مثال قبل (فرهنگی ۱۳۷۳a ص ۴۳) نشان دهنده اولین اثر فرهنگی در سال ۱۳۷۳ است [البته اینگونه موارد بیشتر در ارتباط با ارجاع به مقالات پیش می آید].

۵- نقل قول های که مربوط به صاحب اثر نباشد به چند شیوه نقل قول نویسی می شوند. اول اینکه نام و نام خانوادگی صاحب نقل قول اصلی در متن ذکر می شود. مثال: آلبرت مهربیان معتقد است از کل یک ارتباط میان فردی ۹۳ درصد آن جنبه ارتباط غیر کلامی دارد. (فرهنگی ۱۳۷۳b ص ۸۶)

دوم اینکه نام صاحب اثر اصلی در متن نیاید. مثال: ۹۳ درصد از ارتباط انسانی غیر کلامی است. (مهربیان به نقل از فرهنگی ۱۳۷۳b ص ۸۶)

ماخذ نویسی در انتهای متن

ماخذ نویسی انتهای مطالب نیز به صورت الفبایی و بر اساس نام خانوادگی صاحب آثار تنظیم می شود. اگر تعداد آثار استفاده شده یک نویسنده در طول سال بیشتر از یک عدد باشد، آنها را با حروف الفبا کوچک انگلیسی و بعد از نام خانوادگی و نام متمایز می کنند. البته برای تسریع در نگارش در مواقع تکرار نام صاحب آثار از خط تیره بلند [یک سانتیمتر] استفاده می شود. موارد ذیل گویای مطلب خواهند بود.

فرهنگی علی اکبر a (۱۳۷۳) ارتباطات انسانی، جلد اول، انتشارات تهران تایمز، چاپ اول
_____ (b ۱۳۷۳) افکار عمومی در روابط عمومی، فصلنامه هنر هشتم (صص ۷۰-۸۲)، سال اول
شماره دوم، شماره مسلسل ۶ پاییز

_____ (۱۳۷۵) مدیریت افکار عمومی، فصلنامه مطالعاتی و تحقیقاتی "رسانه" (صص ۵۳-۶۲)، سال
ششم، شماره ۳، شماره مسلسل ۱۸

کهن گوئل (۱۳۶۳) تاریخ سانسور در مطبوعات ایران، جلد اول، انتشارات آگاه، چاپ دوم

هولستی ا. ل. آر (۱۳۷۳) تحلیل محتوا در علوم انسانی، ترجمه نادر سالار زاده امیری انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، چاپ اول
تذکر: کتاب، مقالات و اخبار از یکدیگر تفکیک نمی شوند و فقط شماره صفحات مقالات در ارجاع ذکر می شود.

ارجاع اینترنتی

مشاهده می شود برخی پژوهشگران در ارجاعات اینترنتی فقط نام سایت مورد استفاده را می آورند در صورتی که با این روش هیچ مخاطبی نمی تواند به منبع اصلی دست پیدا کند لذا در ادامه نحوه ارجاع اینترنتی نیز توضیح داده می شود.

برای ارجاع اینترنتی همانند ارجاع مکتوب در متن و داخل پرانتز ابتدا اسم نویسنده سپس سال انتشار و در آخر شماره صفحه نوشته می شود. اما در انتهای متن مکتوب شش عنصر ۱- نام نویسنده ۲- عنوان سند ۳- پایگاه وبی ۴- تاریخ ۵- صفحه ۶- نشانی اینترنتی آورده می شود.

۱- نویسنده؛ چنانچه در سند، نویسنده به روشنی معرفی شده باشد، خیلی خوشبخت هستی و در غیر اینصورت راه های برای شناخت نویسنده وجود دارد. اگر سند از طرف سازمان یا هر نوع موسسه دیگری تولید شده که ممکن است دولت، گروه های مدافع و یا شرکتهای تجاری باشد، سازمان یاد شده میتواند نویسنده سند محسوب شود. شما چنین فرض کنید که در صورت ذکر نشدن نام نویسنده، خود سازمان نویسنده است. در مورد اخبار نیز روزنامه نگاران معمولان نام خود را در سطر نام نویسنده، ذکر نمی کنند یعنی نام آنها در مقاله ذکر نمیشود. در این موارد، نیازی نیست که در مرجع به نام نویسنده اشاره کنید. در واقع خبرگزاری یا ناشر خبری، نویسنده این گزارشها هستند و در هر موردی برای ارجاع نام آنها را ذکر کنید.

۲- عنوان سند؛ عنوان سند وبی معمولا در دو مکان متفاوت ذکر می شوند. یکی در نوار نشانی بالای صفحه مرورگر و دیگری در بالای خود صفحه سند. الگوی عمل در این موارد این است که چنانچه نوشته موجود در دو مکان بالا شبیه عنوان باشد احتمالا خود عنوان است و در صورت تفاوت توصیه می شود که عنوان روی صفحه سند ملاک قرار گیرد.

۳- پایگاه سند؛ وقتی به مقاله ای از یک نشریه منتشر شده ارجاع می شود همواره ارجاع شامل نام نشریه ای است که مقاله در آن منتشر شده. در وب نیز همین روش با اهمیتی برابر به

صورت ارجاع دادن به پایگاه وبی در برگیرنده سند انجام می شود. یکی از اجزاء اطلاعاتی اصلی ارجاع و بیان کننده بافت کلی تری است که سند در آن قرار می گیرد.

۴- تاریخ؛ در ارتباط با اسناد وب سه تاریخ متفاوت مطرح می شود که اشاره به آنها در ارجاع نویسی مهم است برای برخی از اسناد وب یکی از این تاریخ ها در ارجاع لازم است. یعنی تاریخی که یک سند برای نخستین بار نوشته شده یا نزدیک ترین تاریخ مشابه نظیر تاریخی که سند برای نخستین بار روی وب قرار گرفته است. خیلی از اسناد وب نیز نسخه برخط یک سند چاپی موجود هستند، که می توانید تاریخ انتشار چاپی آنها را به عنوان تاریخ معمولی انتشار سند در ارجاع خود ذکر کنید و برای آسان کردن مکان یابی سند در وب برای استفاده کنندگان دیگر نشانی اینترنتی و url آن را در پایان ارجاع بیفزایید. تاریخ آخرین به روز آمدی اسناد نیز مهم است که در صورت به روز آمدی سند در اکثر مواقع تغییر می کند لذا ذکر به روز آمدی در ارجاع همه است.

۵- صفحه یا بخش: در اسناد pdf شماره صفحه وجود دارد و کار را آسان می سازد. ولی در اسناد html صفحات فاقد صفحه می باشند که در صورت وجود بخش یا شماره های دیگر استناد به آنها ضروری است.

چند نمونه ارجاع وب

بدون ذکر اطلاعات در باره تاریخ:

Lee Anaa(۲۰۰۵) Small Victories in The Kitchen, Ratwers Viewed

on march ۲۰۰۵ بازنگری شده در

www.anysite.com/members/annalee/ratwars/kitchen.html.

با ذکر تاریخ نخستین نگارش یا نخستین بار قرار گرفتن در وب

Lee Anaa(۲۰۰۵) Small Victories in The Kitchen, Ratwers

www.anysite.com/members/annalee/ratwars/kitchen.html

ذکر نخستین تاریخ نگارش و یا نخستین زمان قرار گرفتن روی وب با ذکر روزآمدی

Lee Anaa(۲۰۰۵) Small Victories in The Kitchen, Ratwers, ۲۰۰۴ last

updated on ۱۰ septamber ۲۰۰۴ آخرین روز آمد شدن

www.anysite.com/members/annalee/ratwars/kitchen.html

ذکر نخستین تاریخ نگارش یا قرار گرفتن در وب سند تاکنون روز آمد شده ولی تاریخ

آخرین روزآمد شدن آن ذکر نشده است

Lee Anaa(۲۰۰۵) Small Victories in The Kitchen, Ratwers . Vewed
on ۱۲ march ۲۰۰۴ . بازنگری شده
<www.anysite.com/members/annalee/ratwars/kitchen.html>

نمونه Email برای فهرست تبادل نظر

Mulcahy,dara(۲۰۰۵)<dara@mulcahyunie>Giving up cigarettes in
Belfest,Q uizsmoking-1-۸ Desember ۲۰۰۵
<<http://.quistmoking.ie/list/message۴۳۲.html>>

نمونه Email پیغام شخصی

Mulcahy,dara(۲۰۰۵)<dara@mulcahyunie>Giving up cigarettes in
Belfest,private email message to Niamh Quinn ۲۸ Desember ۲۰۰۴

نمونه ارجاع به مطالب همایشها ی وبی و گروه های خبری

Mulcahy,dara(۲۰۰۵)<dara@mulcahyunie>Giving up cigarettes in
Belfest ۲۸ Desember ۲۰۰۴<soc.ireland.smoking>

ارجاع به مقالات پایگاه های برخط

Lee Anaa(۲۰۰۵) Small Victories in The Kitchen journal of domestic
conflict studies ۳ (۲) oclc First search <www.oclc.com>

منابع

ادو کارتی نایل(۱۳۸۱) پژوهش در اینترنت؛ ترجمه سیروس موسوی؛ انتشارات تحقیق و توسعه
صدا سازمان صدا و سیما (ص ۲۹۰ الی ۳۰۰) ۲۲۱۶۴۹۰۶۸ و ۲۲۰۵۳۲۰۲
امیدوار علی رضا داود معصومی (۱۳۸۱) شسوه نامه نگارش کتاب نامه و ارجاع ؛ انتشارات
تحقیق و توسعه سازمان صدا و سیما ۲۲۱۶۴۹۰۶۸ و ۲۲۰۵۳۲۰۲
www.apa.org/journals/webref.html